

**Рекомендації ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
щодо проведення заходів у закладах освіти, присвячених 35-им
роковинам аварії на Чорнобильській атомній електростанції**

Подія 26 квітня 1986 року стала однією з наймасштабніших трагедій не лише для українського народу, а і для всього людства. Вибух на ЧАЕС вплинув на життя тисячі людей. Освіта не може залишити цей трагічний факт минулого століття без уваги.

Одним із завдань закладу освіти є формування навичок у здобувачів освіти вболівати за долю своєї країни, які готові протистояти злу, насильству, несправедливості та руйнуванню навколишнього світу.

На виконання пункту 16 Розпорядження КМУ від 24 лютого 2021 року № 170-р «Про затвердження плану заходів, пов'язаних з 35-ми роковинами Чорнобильської катастрофи» рекомендуємо провести у закладах освіти з 12 квітня по 07 травня 2021 року тематичні заходи, присвячені цій трагічній даті в історії України.

Заходи, мають об'єднати учнівські, педагогічні колективи та батьківську громадськість.

У закладах освіти заходи можуть проходити у різних форматах (онлайн, офлайн, змішаний). Використання ІКТ під час підготовки до виховного заходу практично завжди вимагає тісної співпраці вчителя та здобувачів освіти, що сприяє встановленню інтелектуального й духовного контакту між ними, дозволяє будувати партнерські стосунки на засадах взаємоповаги, толерантності.

Застосування інформаційно-комунікаційних технологій розширить можливості роботи цього напрямку. Використання ІКТ дозволить вирішити проблему якісно нового підходу до організації та проведення нижчезазначених заходів.

Таким чином, рекомендуємо передбачити проведення наступних заходів у закладах освіти до Дня трагедії на Чорнобильській АЕС:

- тематичні години спілкування, бесіди, виховні години: «Слава і шана ліквідаторам аварії на ЧАЕС!», «Чорнобильська катастрофа: причини та наслідки», «Чорнобиль – біль і трагедія українського народу», «Пам'ятаємо і вшановуємо. До Дня пам'яті трагедії на ЧАЕС», «На Чорнобиль журавлі летять», «Чорнобиль - горе і біль», «Духовність народу», «Екологічні наслідки Чорнобиля», «Чорнобиль – це біль України», «Чорнобиль... Катастрофа... Пам'ять», «Дзвони Чорнобиля стогоном будять, щоб від нещастя весь світ вберегти», «Чорнобиль... 35 років потому», «Дзвони Чорнобиля», «Чорнобиль – попередження, набат. Його уроків людство не забуде», «Чорнобильська катастрофа», «Чорнобиль: біль і пам'ять», «Чорнобиль – рана України», «Чорнобиль через роки», «Полин – сльозою умивається душа», «Чорнобиль – довгий слід трагедії», «Чорнобиль – дзвін пам'яті» тощо;

- уроки-лекторії: «Аварія на ЧАЕС – причини та наслідки техногенної катастрофи», «Чорнобиль знову про себе нагадав...» тощо;

- тематичні виставки художньої та історичної літератури, експозиції з архівних фото- і художніх матеріалів, що ілюструють події Чорнобильської трагедії, фотовиставки: «А думалось, що атом той слухняний», «Скорбота пам'яті людської», «Мужність і біль Чорнобиля», «Мій біль – Чорнобиль» тощо;

- зустрічі учнів шкіл з учасниками ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС «Дзвони Чорнобиля» тощо;

- виховні заходи до 35-ї річниці Чорнобильської трагедії «Чорнобильські дзвони!» за участі ліквідаторів Чорнобильської аварії;

- виставки малюнків, плакатів, газет, фоторепортажів, творчих робіт: «Чорнобиль очима дітей», «Чорнобиль – наш біль», «Над Чорнобилем лунає дзвін», «Чорний біль», «Екологічні аспекти Чорнобильської катастрофи», «Чорнобиль: минуле, сучасне, майбутнє», «Зелений дивосвіт», «Чорнобильська екологія», «Наша мрія – жити на чистій планеті!» тощо;

- засідання круглого столу: «Вони пішли в безсмертя», «Чорна трагедія на кольоровій землі», «Проблеми громадян, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС», «Чорні крила біди» тощо;

- перегляд відеофільмів: «Чорнобиль – пам'ять України», «На Чорнобиль журавлі летіли», «За годину до вибуху», «Мужність і біль Чорнобиля» тощо.

- конкурси проєктів, авторських творів (поезії і прози, плакатів, малюнків, фото та відеоматеріалів, лепбуків): «Зелений дивосвіт Чорнобильська екологія», «Чорнобиль – наш біль», «Наша мрія – жити на чистій планеті!», «Чорнобиль – пам'ять України», «За годину до вибуху», «Мужність і біль Чорнобиля», «Відлуння Чорнобильських дзвонів у серці народу живе», «Той чорний квітець», «Тридцять п'ята палає весна»;

- тематичні книжкові виставки у бібліотеках закладів освіти: «А думалось, що атом той слухняний», «Земля, опалена Чорнобилем», «Із чорнобильського вогню в безсмертя», «Біль і тривоги Чорнобиля», «Чорнобиль не має минулого часу» тощо;

- поетичні години, літературні вечори: «Увічнення пам'яті трагедії Чорнобиля в українській літературі ХХ ст.», «Чорнобиль у творчості Ліни Костенко», «Тема Чорнобиля в творчості українських письменників», «Поети сучасності про Чорнобиль», документальна повість Юрія Щербака «Чорнобиль» та роман Володимира Яворівського «Марія з полином у кінці століття», книга Євгена Гуцала «Діти Чорнобиля», поеми Івана Драча «Чорнобильська мадонна» і Бориса Олійника «Сім» тощо;

- інформаційні години, години-роздуми: «Іншої землі у нас не буде, нам потрібно нашу зберегти», «Чорна спадщина Чорнобиля», «Найбільша екологічна катастрофа сучасності», «Знаємо, пам'ятаємо»;

- відвідування учнями експозицій, присвячених Чорнобильській трагедії в місцевих краєзнавчих музеях.

Під час організації та проведення заходів щодо Чорнобильської трагедії потрібно акцентувати увагу, що це – не лише велика трагедія, а й символ

безмежної мужності багатьох тисяч наших земляків. Ризикуючи своїм життям та здоров'ям, вони виконали свій обов'язок і захистили людство від згубного впливу і подальшого розповсюдження радіації.

У рамках навчальних предметів важливо зосередити увагу на фактичному матеріалі щодо екологічних проблем і наслідків для здоров'я сучасного покоління.

Для різних вікових категорій здобувачів освіти варто організувати цикл уроків освітньо-мотиваційного напрямку, метою яких є розуміння причин Чорнобильської техногенної катастрофи, розгляд основ роботи атомного реактора, хімічних методів локалізації екологічних наслідків аварії, підготувати молодь до подолання викликів майбутнього.